Türk Edebiyatının Söğüt'ü

Söğüt

ÖTÜKEN

Söğüt

Türk Edebiyatı Dergisidir

YIL 4 – SAYI 22
TEMMUZ - AĞUSTOS 2023

(İki ayda bir yayımlanır)

KURUCUSU
Nevzat Kösoğlu

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş. ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
Ertuğrul Alpay

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş. GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Göktürk Ömer Çakır

BASKI
Çınar Matbaacılık ve
Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad.
Ata Han Nu: 34 K: 5
Bağcılar-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

YILLIK ABONELİK BEDELLERİ
2023 Yılı Abonelik Bedeli-800 ₺

ISSN
2687-6523

ABONELİK
www.sogutdergisi.com/abonelik

Abonelik bağlantısına gitmek için kare kodu telefonunuza okutabilirsiniz.

***SÖĞÜT* DERGİSİ GENEL YAYIN YÖNETMENİ**
Sinan Terzi

YAYIN KURULU
Asuman Demir
Feyza Ay
M. Tuğrul Çolak
Neslihan Magunacı
Rana Senanur Doğan

DANIŞMA KURULU
Ayşegül Büşra Paksoy
Bahtiyar Aslan
Cengizhan Orakçı
Merve Sevde Selvi
Oğuzhan Murat Öztürk
Senail Özkan
Şerif Aydemir

İLETİŞİM
sogut@otuken.com.tr

GRAFİK TASARIM
Damla Acar

Söğüt'te neşredilen nesir ve şiirlerin tüm yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Matbu veya dijital başka mecralarda kullanımları, yayınevinin iznine tabidir.

Sevgili *Söğüt* ailesi, yazılarınızı Times New Roman fontunda, 12 punto, 1.15 satır aralığında iki yana yaslı bir şekilde gönderebilirsiniz. Referans vereceğiniz metinler için Chicago dipnot ve kaynakça sistemini kullanmanızı rica ederiz.

SÖĞÜT'TEN

SİNAN TERZİ

Araf…
"İki zıt arasında kalmış olan; ne birine, ne de ötekine ait olma durumu."
Yaşar Çağbayır tarafından hazırlanan Ötüken Türkçe Sözlük'te böyle karşılık buluyor kendine.
Türk edebiyatının ve Türk edebiyatı ile meşgul olma iddiasındakilerin gelip kıyamda beklediği yer Araf. Kimi, neyi, niye beklediği müphem, ne zamana kadar bekleyeceği meçhul…
Dese diyemeyen, mırıldansa bile söyleyemeyen, "vantrolog" misali konuştuklarının içeriği nedeniyle değil bizatihi bu şekil karnından konuşabilme kabiliyeti nedeniyle takdir gören, bol alkış alan naraları temcit pilavı gibi tekrar tekrar atarken zülfüyâra dokunacak cümle, kelime, harf, hatta göz imalarından "nastan" kaçar gibi kaçan…
Görkemli, gösterişli, yaldızlı, ihtişamlı ve işte bu anlamı sırtlayacak kaç kelime varsa o kadar sıfatı bir hamlede omuzuna yüklenen "sıfat hamalları" misali…
Şimdi adet böyle ya; cümle bitirmemek! Bitirememeyi kendine yediremeyenlerin sığındığı liman… Adı konmamış cürüm, hükmü kesilmemiş suç, üzeri yazılmamış yafta… Herkes farkında ama kimse duymamış! Herkes görmüş ama kimse şahit olmamış! Herkes duymuş ama kimse idrak edememiş. Biçimsiz, şekilsiz, tatsız, kokusuz, pisliği su götürmeyen, taharet ümidi olmayan bir devrin kalem erbabının elinde inleyen Türk edebiyatı…
"Niye böyle oldu" sorusunun cevabı yerine geçer mi bilmem. Ancak tane tane anlatmayı unuttu ediplerimiz. Çelebilik kar etmez oldu. Efendilik enayilik sayılır oldu. Bilmediğimizden değil de elbette söylemediğimizden oldu her ne olduysa. Söyleyeni, ikaz edeni, etme, yapma diyeni adamdan saymadığımızdan oldu. Herhalde "olanda hayır vardır" cümlesi kadar bu meselenin sonuna yakışmayacak cümle yoktur! Ve fakat kimi zaman gelir kendi oturur.
Araf'ta aylak gezenlerin devrinde çileyi ilmek ilmek işleyerek, taşrayı edebiyat dünyasının ortasına sıklet merkezini değiştirmeyi bile düşünmeden, ardı arkası ne olur diye bakmadan getirip oturtturan bir adamı, merhum Abbas Sayar'ı dosya konusu olarak işledik bu sayıda.
Avarelik kavramının karşılığı onda;
"Yeryüzünü boyadım
Bir eksiği maşallah" olarak yer alır. Dünyaya bakışı herkes gibi değildir, herkesin de dikkatini çekmez.
"Bozuk düzen bir dünya var elimizde
Her gün iş başı
Her gün tamir parası" der bir şiirinde. İnkâr değil isyan eder "Bozoklu".
Elinden ne geleceğini hesap etmeden avucundaki tohumu ekmenin peşindedir;
"Baktım,
Toprağa düşecek gibi değil su
Tohumu:
Buluta ektim…"
Araf'ta kalanlara orada bile tarafsız kalınmayacağını, hiç değilse elindeki tohumu ekmek için son fırsat olduğunu hatırlatan Bozkırın Bozoklusu Abbas Sayar'ın doğumunun üzerinden bir asır geçti. Dünya değişse de taraflar değişmedi. Biz Abbas Sayar'dan, Türk edebiyatından tarafız her dönem olduğu gibi. Söğüt'ü okuyun, okutturun.

İÇİNDEKİLER

DOSYA:
ABBAS SAYAR

RAMİS KARABULUT'LA SÖĞÜT SÖYLEŞİSİ / 8
FEYZA AY

FATİH'İN DERVİŞİ, BEYOĞLU'NUN RİNDİ, YOZGAT'IN BİLGESİ: ABBAS SAYAR / 17
SİNAN YAMAN

"BİR GÜMÜŞ ÇERÇEVEDEN SEYRET YİNE MÂZÎYİ" / 26
TANER AY

BEYOĞLU'NDA BİR MR. HYDE: TARLABAŞI SALKIM SAÇAK / 31
DENİZ DEPE

ÇELO ROMANINDA ABBAS SAYAR / 38
YUNUS ÖZEL

ABBAS SAYAR ROMANCILIĞI / 45
FATİH SELVİ

ABBAS SAYAR'IN "EMRİNE ŞÜKÜR" ADLI HİKÂYESİNDE DRAMATİK AKSİYONU SAĞLAYAN DEĞERLER / 51
MERVE SEVDE SELVİ

ABBAS SAYAR'IN ESERLERİNDE TAŞRA YANSIMALARI / 56
ASUMAN DEMİR

TEMA:
TAŞRA'DA TEK BAŞINA: HİKÂYE VE ROMANDA TAŞRA

NECİP TOSUN'LA *SÖĞÜT* SÖYLEŞİSİ / 64
FEYZA AY

TAŞRA HİKÂYESİNE BİR BAKIŞ DENEMESİ / 81
YILDIRIM TÜRK

TAŞRANIN ÇİZGİSEL DÖNGÜSÜ / 85
NESLİHAN MAGUNACI

DENEME

KAŞGAR'DAN TOROSLARA, HAS HACİP'TEN YÖRÜKLERE: İÇİMDE İĞİM YOK, DIŞIMDA ÇİĞİM YOK / 97
PROF. DR. MUSTAFA SARI

ÇAĞIMIZIN BİR AHMET YESEVİ'Sİ / 112
MESUT DOĞAN

YAZAR VE YAZMA ŞEKLİ / 122
ERSİN BAYRAM

TÜRKÇE SÖZLENEREK SÖZLÜSÜNÜN GÖNLÜNE İNMEK / 143
ALİ ÖMER AKBULUT

BİR "BÂB" İKİ KÜLT: ATLAR VE IRMAKLAR / 157
PROF. DR. ALİ DUYMAZ

ŞERİF AYDEMİR'DEN HEPİMİZ İÇİN BİR YAŞAMAK ANLATISI / 188
VİLDAN AYDIN

SADELİĞE MÜSAADE / 201
HALİT SELİM DÖNMEZ

HİKÂYE

ONLAR / 90
UĞURCAN DİLBER

DOKSAN DOKUZ ADIM / 105
ŞUHEDA KABUKÇU

MÜHÜRDEN BIYIKLAR / 118
RÜMEYSA OĞUZ

BİR ŞEY / 132
NİLÜFER ATEŞ

BOL NANELİ / 138
HÜSEYİN KILIÇ

AYPAR HAN'LA YAPAR HATUN / 151
FATİH SELVİ

İHTİMALLİ ÖYKÜ
BEYHAN KEÇELİ / 165

LOBOTOMİ
AYŞE YAZICI YAVUZ / 177

KÖSTEKLİ SAAT
UBEYDULLAH ÖZ / 195

ABDULLAH BEY
BÜŞRA TÜMKAYA / 204

BİRAZ DÜNÜ ÖZLEDİM
ALİ CAN / 208

HÜRRİYET NEREYE UÇTU?
GÜZEL ZEYNEP TUNÇOK / 219

ŞİİR

SONNET 5-6. : 5-6. SONE
WILLIAM SHAKESPEARE-ALİ GÜNVAR / 88

HATIRLADIK. YA SONRA?
SÜREYYA ALTUNKARA / 95

GÖZLERİM ÇİZİK ÜSTELİK
YUSUF İSLAM TANIŞ / 103

DEDE KORKUT, SALYANGOZ MASALI, KOLEKTİF ŞİİR
ÖZKAN KAYA / 111

BOZKIR
ORHAN TEPEBAŞ / 117

AHSENİ TAKVİMDE MIZRAK.
OĞUZ ERTÜRK / 121

KUDHURCUK
MURAT ÇETİN / 131

BALIK BURCU
MUHAMMED MÜNZEVİ / 136

FAZLASININ KARARLARI
MEHMET DAĞAŞAN / 142

MEVLÂNÂ RUBAİLERİ-I
TÜRKÇELEŞTİREN: MEHMET ÇALIŞKAN / 149

OKEY TAŞININ SUYUNU SIKTIK KANATTIK GÜLÜ YORMADAN
KADİR TEPE / 155

MECAZLAR ARKASINDA UYUMAK
HÜMEYRA YARGICI / 164

KALBİN MİTLERİ
EMİRHAN EDER / 169

BUON ANNO GIORGIA
ELİF MERT / 175

REPORT 23.
DENİZ SCHWARZWALD / 187

ŞÜPHELİ ŞİİRİN AÇILMASI SONUCU GERÇEKLEŞEN PATLAMA
CÜNEYD ENSARİ / 191

OTURUMU KAPAT
CAN ÜLGEN / 198

SAZLAR ÖLÜM SÖYLEDİ
ALEYNA TARAN / 203

BAYRAKTA BİR SÜLEYMAN
AHMET SEFA YALÇIN / 207

SÖYLEŞİ

A. SAMET ATILGAN İLE YER ÇOK VE ADIMLARIMIZ ÜZERİNE
AHMET SEFA YALÇIN / 213

İNCELEME

ESKİ BURSA'YA, ÇOCUKLUĞA, GEÇMİŞE SUSUZLUK
YAĞIZ GÖNÜLER / 171

DOSYA:

ABBAS SAYAR

RAMİS KARABULUT'LA SÖĞÜT SÖYLEŞİSİ

ABBAS SAYAR'IN İZİNDE

■ FEYZA AY

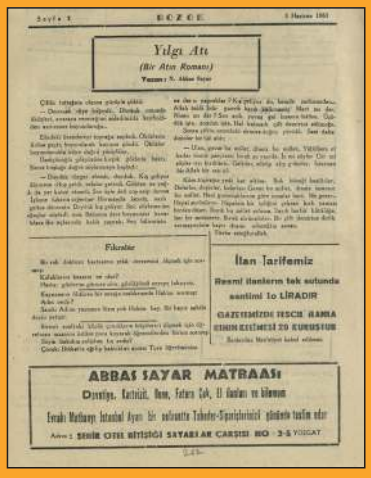
Sayın Hocam, sizi Nail Abbas Sayar üzerine hazırladığınız oldukça kapsamlı ve incelikle dokunmuş doktora çalışmanız ile tanıyoruz. "Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri Üzerine Bir Araştırma" başlığıyla yayınlanan tezinizde Sayar'ın, 52 yıl boyunca yazdığı gazetelerde kalmış eserlerin tümüne ulaşarak hayatı, eserleri ve edebî kişiliği ile ilgili çok büyük bir eksiği tamamladınız, sanatçıya dair bilinmeyenleri birinci ağızdan tespit edip hakkındaki yanlış bilgileri aydınlattınız.

Peki Abbas Sayar'ın sizdeki yeri nedir? Yazarla ilk tanışmanız ne zaman ve hangi eseriyle oldu? Kendisi ile ilgili böylesine büyük ve cesaret gerektiren bir çalışmaya nasıl niyetlendiniz?

Söze şöyle başlamak isterim: 2023 yılı Abbas Sayar'ın doğumunun

FATİH'İN DERVİŞİ, BEYOĞLU'NUN RİNDİ, YOZGAT'IN BİLGESİ: ABBAS SAYAR

■ SİNAN YAMAN

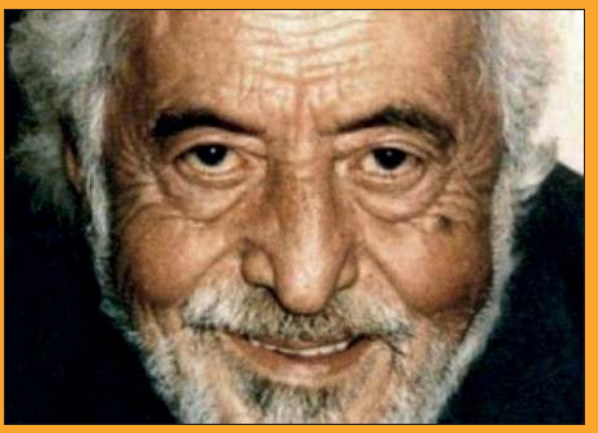
"Baktım:
Toprağa düşecek gibi değil su
Tohumu:
Buluta ektim."[1]

Abbas Sayar

Abbas Sayar'ın edebî portresinin izini sürmek farklı dünya görüşlerinin, farklı şehirlerin arayış duygusuyla birleştiği mekânlara götürür araştırmacıyı. Burası bir ömür yürüdüğü ama neyin peşinde olduğunu anlayamadığı İstanbul'un Fatih ve Beyoğlu semtlerinin ede-

[1] Abbas Sayar, *Şiirler*, Ötüken Neşriyat, İstanbul: 2002, s.91

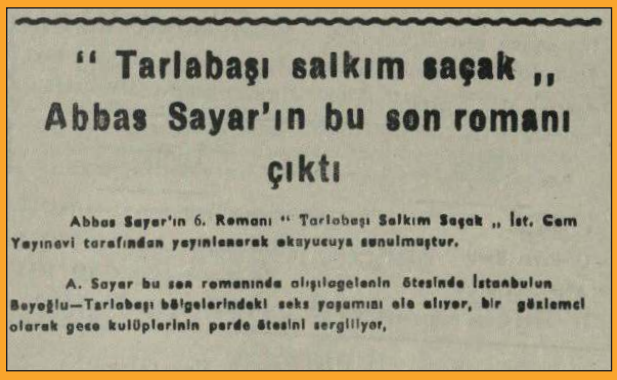
“BİR GÜMÜŞ ÇERÇEVEDEN SEYRET YİNE MÂZÎYİ”

■ TANER AY

Yeni öğretim döneminin başlamasına sayılı günler kala, annemin ataması Erzincan’dan İstanbul’a, babamın ataması ise Erzincan’dan Van’a yapılmıştı. Sanırım Millî Eğitim tarihimizde o güne kadar emsali yaşanmamış bir siyasal intikam yöntemiydi aileyi bölmek. Elazığ Akıl Hastahânesi’nin başhekimi Mutemit Yazıcı, “Behzat, sana üç aylık bir rapor düzenleyelim, Ankara’ya gidip atamanı İstanbul’a yaptır!” diyerek geçici bir çözüm yolu bulmuştu. Babam da o raporu kullanarak, İstanbul’a gelmiş ve Arif Damar’ın bizim için bulduğu Suâdiye’deki daireyi kiralamıştı. Ancak babama o üç aylık rapor yetmeyecekti. Bu nedenle ahbabından Bakırköy Akıl Hastahânesi’nin başhekimi Faruk Bayülkem eski raporu üç ay daha uzatmıştı. Babamın o ikinci rapor döneminde Ankara’ya gidip Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem ile hayli sert bir tartışma yapması basına intikal edince, Mehmed Kemal’in Sü-

BEYOĞLU'NDA BİR MR. HYDE: *TARLABAŞI SALKIM SAÇAK*

" Tarlabaşı salkım saçak ,,
Abbas Sayar'ın bu son romanı çıktı

Abbas Sayar'ın 6. Romanı " Tarlabaşı Salkım Saçak ,, İst. Cem Yayınevi tarafından yayınlanarak okuyucuya sunulmuştur.

A. Sayar bu son romanında alışılagelenin ötesinde İstanbulun Beyoğlu—Tarlabaşı bölgelerindeki seks yaşamını ele alıyor, bir gözlemci olarak gece kulüplerinin perde ötesini sergiliyor,

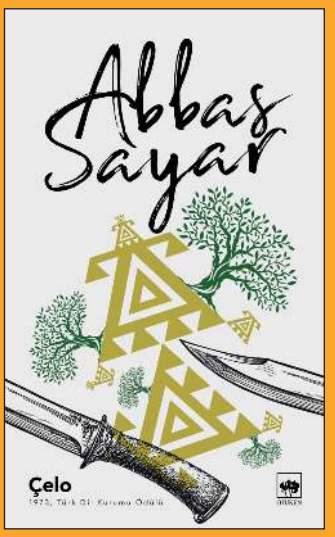
■ DENİZ DEPE

Abbas Sayar'ın yirmi bir mektuptan oluşan romanı *Tarlabaşı Salkım Saçak*'a[1] bir mektup-roman demek ne kadar makul emin değilim. Çünkü biçimsel olarak çoğu bir mektuba değil de günlük sayfasına benziyor. Kurgunun ana kahramanı Cemil, defterine aldığı notları sanki koparmış ve zarfın içine koymuş. *Tarlabaşı Salkım Saçak*'ın teknik açıdan başarısız olmasının tek sebebi elbette bu değil. Kendi kendiyle çelişmesi, tecavüz olarak anlatılan olayın ilerleyen mektuplarda karşılıklı rızaya dayalı bir ilişkiye dönüşmesi, kahramanın bir dediğinin bir dediğini tutmaması ve inandırıcılık açısından son derece zayıf bir olay örgüsünün olması eserin diğer belirgin kusurları olarak sayılabilir.

Ancak bu yazının amacı eserin edebî değerini tartışmaya açmak de-

[1] Abbas Sayar, *Tarlabaşı Salkım Saçak*, Cem Kitabevi, İstanbul: 1987.

ÇELO ROMANINDA ABBAS SAYAR

■ YUNUS ÖZEL

Çelo, anadan öksüz, babadan yetim bir çocuk olarak doğar, emmisi Eset Çavuş'un evine ya da Abbas Sayar'ın aynı adı taşıyan romanının ilk sayfalarına. Babasından, köylülerin ağzından aktarılan birkaç anı, anlatı dışında söz edilmemesi, annesinin büsbütün karanlıkta bırakılması, yedi sekiz yaşlarında gerçekleşen bu 'yetim doğumu'nu, Çelo'nun, gerçek doğumuna dönüştürme çabası olarak değerlendirilebilir. Başka bir deyişle Çelo babasını, annesini, ninesini yitirerek doğar. Çelebi olan adının kırpılıp kısaltılmasıyla da süreç tamamlanır.

Çelo'dur o artık. Emmisinin evinde itilip kakılarak ekmek aş yerine dayak yiyerek büyürken de… Eli değnek tutar tutmaz katıksız, azıksız kuzu ya da buzağı çobanlığı ederken de… Evden, köyden kaçıp 'sekiz

[1] Abbas Sayar, Çelo, İstanbul: Ötüken, 2002

ABBAS SAYAR ROMANCILIĞI

■ FATİH SELVİ

Abbas Sayar İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki edebiyatımızda iz bırakan, köy romancılığı dendiğinde ismi ilk akla gelen yazarlardan. Uzun yıllar gazetecilik, siyasetçilik, çiftçilik, şairlik ve tüccarlıkla meşgul olduktan sonra kırk yedi yaşında ilk romanı olan *Yılkı Atı*'nı yayımlattı. Bunu diğer romanları takip etti, ilk üç romanı ödüller aldı. Toplamda sekiz roman, gezi yazıları, bir hikâye kitabı ve bunun yanında şiirler de yazdı.

Yazarın en çok bilinen ve sevilen romanı *Yılkı Atı*, kazandığı yarışlarla sahibine yıllarca nam ve para getiren Doru'nun kendi kaderine terk edilişini ve sonrasında yaşadıklarını anlatır. İnsana, hayata Doru'nun gözünden bakan bir eserdir. Bize Hıdır Emmi'nin merhametiyle, Üssüğünoğlu İbrahim'in hırsı ve çıkarcılığı arasında bir dünya çizer. Mevsimlerin getirip götürdükleriyle bozkırın, dağların değişimi ve dö-

ABBAS SAYAR'IN "EMRİNE ŞÜKÜR" ADLI HİKÂYESİNDE DRAMATİK AKSİYONU SAĞLAYAN DEĞERLER

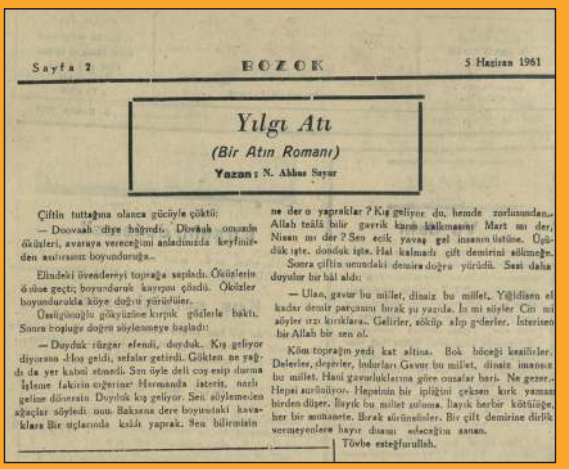

■ MERVE SEVDE SELVİ

Bu sene, doğumunun yüzüncü yılı kutlanan Abbas Sayar, Türk edebiyatına şiirler, romanlar, hikâyeler, denemeler, gazeteler kazandırmış çok yönlü ve üretken bir sanatkârdır. Özellikle roman ve hikâyelerinde otobiyografik özellikler görülür. Tek hikâye kitabı *Yorganımı Sıkı Sar* dört hikâyeden oluşmaktadır. Bunun dışında kendi çıkardığı Bozok gazetesinde tefrika ettiği yedi hikâyesi vardır. Hikâyelerindeki ana meseleyi köylünün sıkıntıları oluşturur. Yozgat'ta köylünün tabiatla ve iktisadi çatışmalarla mücadelesine şahit olan Abbas Sayar, köydeki bu problemleri yalın gözlemlerle, özgün anlatımla, canlı tasvirlerle ve gerçekçi bir üslupla *Yorganımı Sıkı Sar*'daki hikâyelerinde ele almıştır.

Organik bir bütün olan edebî metni meydana getiren anlatının unsurları birbiriyle ilişkiler ağı örerler ve böylece anlatıdaki anlam alanlarını inşa ederler. Ülküdeğer ve karşıdeğer denilen birbirine zıt iki

ABBAS SAYAR'IN ESERLERİNDE TAŞRA YANSIMALARI

Sayfa 2 BOZOK 5 Haziran 1961

Yılgı Atı

(Bir Atın Romanı)

Yazan: N. Abbas Sayar

Çiftin tuttuğuna olanca gücüyle çöktü:

— Doovaah diye bağırdı. Dövaah onunla öküzleri, avaraya vereceğimi anladımızda keyfinizden anlıyamız boyunduruğa..

Elindeki üvenderyi toprağa saplıdı. Öküzlerin önüne geçti; boyunduruk kayışını çözdü. Öküzler boyunduruksız köye doğru yürüdüler.

Üstüğüoğlu gökyüzüne kırpık gözlerle baktı. Sonra topluğa doğru söylenmeye başladı:

— Duyduk rüzgar efendi, duyduk. Kış geliyor diyorsun. Aloş geldi, sefalar getirdi. Gökten ne yağdı da yer kabul etmedi. Sen öyle deli coş esip durma İşleme fakirin cığırına. Hırsımızda isterit, nasıl gelme dönersin. Duyduk kış geliyor. Sen söylemeden ağaçlar söyledi onu. Baksana dere boyundaki kavaklara Bir uçlarında kalıt yaprak. Sen bilirmisin ne der o yapraklar? Kış geliyor da, hemde zorlusundan.. Allah teâlâ bilir gayrik karın kalkmasını Mart mı der, Nisan mı der? Sen ecik yavaş gel insanın üstüne. Üşüdük işte, donduk işte. Hal kalmadı çift demirini sökmeğe.

Sonra çiftin ucundaki demire doğru yürüdü. Sesi daha duyulur bir hâl aldı:

— Ulan, gavur bu millet, dinsiz bu millet. Yüzdüsün el kadar demir parçasını bırak şu yazıda. İs mi söyler Cin mi söyler ırzı kırıklara.. Gelirler, söküp alıp giderler. İsterisen bir Allah bir sen ol.

Kömbe toprağım yedi kat altına. Bok böceği kesilirler. Delirler, değerler, bulurları Gavur bu millet, dinsiz inansa bu millet. Hani gavurluklarına göre onsalar bari. Ne gezer.. Hepsi sürünüyor. Hepsinin bir işliğini çeksen kırk yamalı birden düşer. Haydi bu millet zulüm, haydi herbir kötülüğe, her bir ahmaklığa.. Bırak sürünsünler. Bir çift demirine dirlik vermeyenlere hayır duamı edeceğim sanan.

Tövbe estağfurullah.

■ ASUMAN DEMİR

Divanü Lûgat-it Türk'te bakıldığında "taş" kelimesinin "dış, gurbet, geniş açıklık, yazı, yabancı yer" taşranın ise "dışarı" anlamlarında kullanıldığı görülür. Türk Dil Kurumu *Güncel Sözlük*'te ise taşra "ülkenin başkenti veya önemli şehirleri dışındaki yerlerin hepsi, dışarlık" olarak tanımlanır. Bunlar elbette epistemolojik ifadelerdir. Öte yandan "taşra" kelimesi bunların dışında bazı olguların anlamlarını da bünyesinde barındırır. Örneğin *yabanlık, uzaklık, zorluk, yalnızlık, iletişimsizlik, hoyratlık, doğa, yakın ilişkiler* bunlardan bazılarıdır.

Taşranın başkent veya büyük şehirlerden uzak olması onu kendi içinde bir düzen oluşturmaya, kendi sistemini kurmaya iter. Bu nedenle büyük kentlerin ekonomisini, sohbetlerini, yaşantısını, toplumsal ilişkilerini ayrı taşranınkileri ayrı değerlendirmek gerekir. Taşranın dinamiklerini edebî eserlere yerleştirmek de bir meziyettir. Coğrafyaya ve

TEMA:

TAŞRA'DA TEK BAŞINA: HİKÂYE VE ROMANDA TAŞRA

NECİP TOSUN'LA *SÖĞÜT* SÖYLEŞİSİ

■ FEYZA AY

Taşra edebiyatı ile ilgili, niteliksiz edebiyatmış gibi, köy edebiyatı yazarlarının köylü edebiyatı yaptığı yönünde bir yanılgı var. Sizce bunun sebebi nedir? Konu hakkında sizin görüşlerinizi alabilir miyiz? ■

1950 ile 1980 arası bir akım hâlinde Türk edebiyatının en baskın eğilimi olan köy edebiyatının seksenlerden sonra neredeyse bıçakla kesilmiş gibi birden sona ermesi, üzerinde dikkatle düşünülmesi gereken bir konudur. Bunun en önemli nedenleri arasında köyden kente göç, şehirleşmenin artışı ve sanayileşme olgusunu saymak mümkündür. Değişen toplumsal yapı ve bireyselliğin öne çıkışı da köy romanlarının sonunu getirmiştir. Bütün bunların yanında kentli toplumsal gerçekçi yazarlar, mesajlarını büyükşehirdeki işçiler üzerinden aktardıkları için köye ilgi azalmıştır.

TAŞRA HİKÂYESİNE BİR BAKIŞ DENEMESİ

■ YILDIRIM TÜRK

"Yok bu şehr içre senin vasfettiğin dilber Nedîm
Bir perî-sûret görünmüş bir hayâl olmuş sana"
Nedim

Günümüzde eskisi gibi "merkez-taşra" kavramlarından bahsedebilir miyiz, bilmiyorum. Bugün bu kavramların sınırlarının değiştiğini, o şartların ortadan kalktığını düşünüyorum. Büyükşehirlerde olup da diğer şehirlerde hatta kasabalarda olmayan ne kaldı ki günümüzde bir yazar için? Bazı edebiyat dergilerinin adresi büyükşehirlerde olsa da dergi kadrosunun önemli bir kısmı taşradan katkıda bulunmaktadır dergiye. Artık şehirler, insanlar değişiyor; hiçbir şey eskisi gibi değil. Taşra kabul edilen Anadolu'nun birçok yerinde edebiyat dergileri çıkıyor, o dergilerden ülke çapında yazarlar yetişiyor, onların eserleri

TAŞRANIN ÇİZGİSEL DÖNGÜSÜ

■ NESLİHAN MAGUNACI

Taşra neresidir?

Zamanın çizgisel ilerlediğini varsayarsak taşra, evrimin kudretinden kendini sakınamamıştır. Taşra modern zamana geçiş döneminde kaçınılması gereken bir yerken, modern zaman ile hasret duyulası bir yer haline gelmiştir. Postmodern çağın yabancılaşmasına ayak uyduran taşra, kendini iş olanaklarının olduğu yerlere tasfiye etmiş, tasfiye edildiği yerlerde de yabancılanan olmuştur. Dolayısıyla "taşra" için de zamanın döngüsünün çıplaklığını gözlemlememiz mümkün. Modern döneme geçişin son derece arzulandığı dönemlerde taşranın merkezliği-efendiliği modern insanın karmaşasına boyun eğerek merkezi kavramının içini boşalttı. Düne kadar İstanbul'un taşrasından bahseden bizler, bugün İstanbul taşrasını gecekondulaşmış bir kültüre eşliyoruz.